

AKÇANSA

Mayıs 2012

AİLE ŞİRKETLERİNDE KURUMSALLAŞMA VE YENİ TÜRK TİCARET KANUNU SEMİNERİ

Fikret Sebilcioğlu

AİLE ŞİRKETLERİNDE KURUMSALLAŞMA

Kurumsallaşma Aile şirketleri İçin Neden Önemli?

şirketinizin Sürekliliđini Sađlamak

Neden Kurumsallaşmak İsteriz?

- Ailenin geldiği olgunluk seviyesi - İhtiyacın ortaya çıkması
 - Kurucunun öngörüsü
 - Ailede çatışmaların artması
 - Şirketin olağanüstü büyümesi
 - Aile – Şirket arasındaki sorunların artması
- Hisse senetleri satma arzusu
 - Halka açılma
 - Stratejik ortak
 - Girişim sermayesi (Private Equity)
- Hızla değişen ve karmaşıklaşan yasal düzenlemeler
 - Türk Ticaret Kanunu
 - Vergi Kanunları

Kurumsallaşmada Başarının Sırrı?

İhtiyacın Tüm Aile Üyeleri Tarafından Anlaşılması ve Sindirilmesi

Kurumsallařmadaki İki Önemli Unsur?

AİLE

ŞİRKET

Kurumsallaşmanın Aile ve Şirketinizin Deęerleri ve İhtiyaçları Doğrultusunda Gerçekleřtirilmesi

Kuramsallaşmada AİLE?

Nasıl Bir “Aile İlişkisi” İstiyorsunuz?

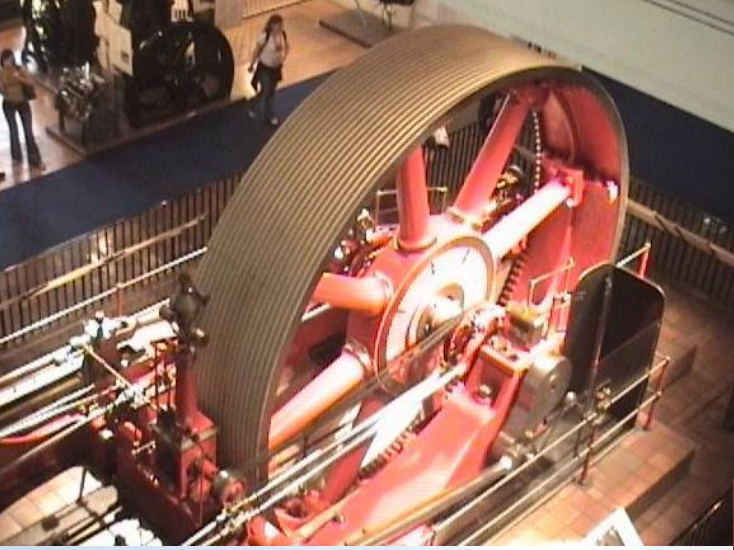
- Ailenin deęerleri
- Aile anayasasının oluşturulması
- Aile-yönetim ilişkilerinin belirlenmesi
- Hissedar olan ve olmayan, yönetimde olan ve olmayan aile bireylerinin konumları
- Çıkarların koordine edilmesi
- Aile konseyinin oluřturulması
- Çatışma yönetimi sistematığının oluşturulması
- Haleflik planının yapılması
- Hissedar sözleşmesi hazırlanması

Kuramsallaşmada ŞİRKET?

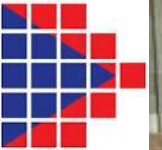
Nasıl Bir “Şirket” İstiyorsunuz?

- Aile ve Şirket İlişkisi – Şirket YK ve icrası
- Ortakların Şirket Genelinde Yarattığı Hava (TONE AT THE TOP)
- Şirketin Stratejisi ve Hedefleri
- Operasyonel ve Mali İşlere İlişkin Süreçlerin Yapılandırılması
- Risk Yönetimi
- İç Kontrol Sistemi
- Şirket Politika ve Prosedürlerinin Belirlenmesi
- İç Denetim

NEDEN YENİ BİR TİCARET KANUNU?

DEĞİŞEN DÜNYA DEĞİŞEN TÜRKİYE

TEMEL KANUN NEDEN DEĞİŞTİ?

- Avrupa Topluluğu - Müzakere eden ülke konumu
- Teknolojik gelişmeler ve Internet
- Uluslararası piyasaların bir parçası olmak (evrensel standartlara uyum)
- Ticaret kanununu etkileyen yeni kanunlar

KANUNDAKİ HAKİM DÜŞÜNCE: KURUMSAL YÖNETİM

ŞEFFALIK

HESAP
VEREBİLİRLİK

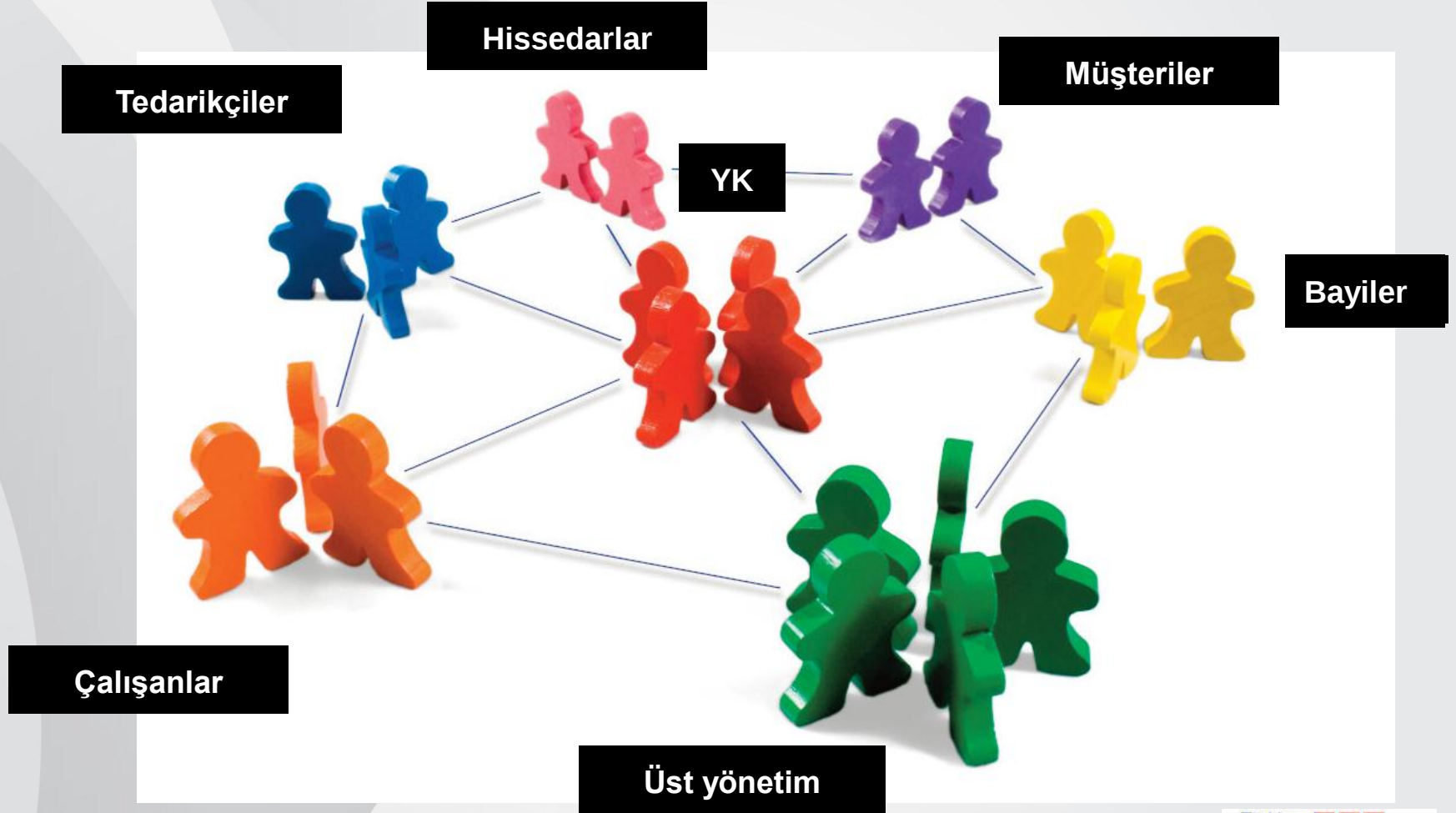

ADİLLİK

SORUMLULUK

PAYDAŞ VE MENFAAT SAHİPLERİ

YENİ TTK'NIN ANA KOLONLARI

(Ticaret Şirketleri kapsamında)

- Kurumsal Yönetim
- Evrensel Standartlar
- Şeffaflık
- Bilgi toplumu
- Organların işlevselliği
- Profesyonel Yönetim Kurulu
- Paysahipliği demokrasisi

YÖNETİM KURULU

YÖNETİM KURULUNA GETİRİLEN ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER

- I. Yönetim Kurulunun Oluşumu
- II. Yönetim Yetkisinin Devri
- III. Yönetim Kurulunun Özen Yükümü
- IV. Devredilemez Görev ve Yetkiler
- V. Profesyonel Yönetim Kurulu Açılımı

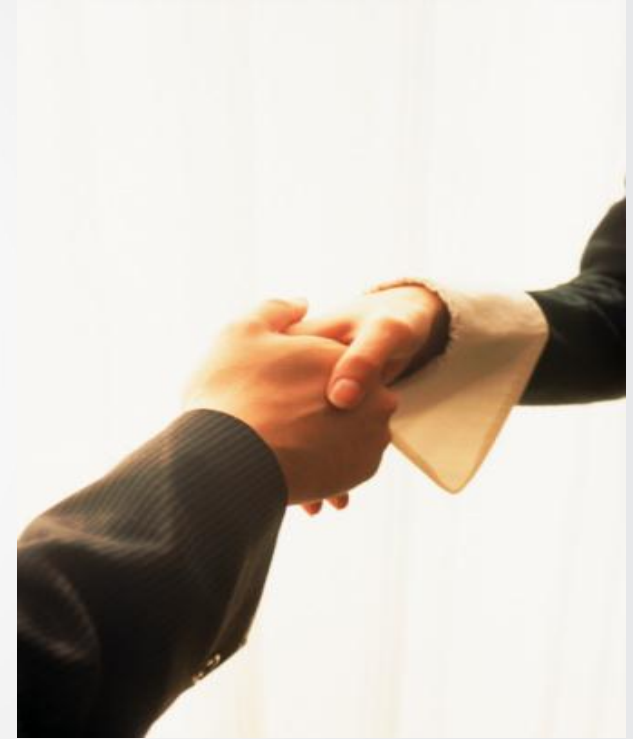
I. YÖNETİM KURULUNUN OLUŞUMU

- En az bir üyeden oluşabilir
- Sermayedar olma zorunluluğu kalkıyor
- Türk vatandaşı olma ve Türkiye’de yerleşim zorunluluğu
- Tüzel kişilerin YK üyesi olabilmesi
- 1/4 ‘ünün yüksek öğrenim görme şartı
- Belirli pay gruplarına YK da temsil hakkı

II. YÖNETİM YETKİSİNİN DEVRİ

- Temsil yetkisi ile yönetim yetkisinin ayrılması
- Mevcut kanunda murahhas aza ve müdür kavramı ve Yeni TTK'nın yaklaşımı
- İç Yönerge ile yönetim hakkının kısmen veya tamamen devri (Teşkilat Yönetmeliği)
- Yönetim Kurulu vs. Yönetim (Management)

III. YÖNETİM KURULUNUN ÖZEN BORCU

- Tedbirli Yönetici / Dürüstlük prensibi vs Basiretli iş adamı ölçüsü
- İç yönerge ile yöneticilere yönetimin devri söz konusu olduğunda özen borcu yönetim içinde geçerlidir
- Mevcut kanunda özen ölçüsü “İşletme konusuna” bağlıdır. Yeni Kanun aranan özenin “Nesnel” olarak belirlenmesini gerektirir → Tedbirli Yönetici
- Tedbirli Yönetici kusurda “ölçüyü” oluşturur

III. YÖNETİM KURULUNUN ÖZEN BORCU

- Alınan bilginin değerlendirilmesi, uygulanması ve gelişmelerin izlenmesi ile denetlenmesi
- İş Adamı Kararı → Business Judgment Rule
- Özensizlikten ne zaman bahsedilebilir?
- Dürüstlük -> Arms Length temelinde işlem

IV. DEVREDİLEMEZ GÖREV VE YETKİLER

- Üst düzeyde yönetim
- Yönetim teşkilatı
- Muhasebe, finans denetimi ve finansal planlama
- Atama ve görevden almalar
- Üst gözetim rolü
- Yasal defterlerin tutulması, mali tabloların TMS'ye göre hazırlanması ve denetlettirilmesi, yıllık faaliyet raporu, KY açıklamaları
- Borca batıklık durumunda mahkemeye bildirim

V. PROFESYONEL YÖNETİM KURULU AÇILIMI

- Bilgili bilinçli ve iç yönetim mekanizmalarını işletebilen
- Sermayeden bağımsız
- Piyasa koşullarına göre karar veren
- İç denetim mekanizmalarını çalıştıran ve risk konusunda devamlı uyanık olan bir Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulları bu sorumluluklarını yerine getirirken hangi araçları kullanılabilir?

YÖNETİM KURULU HANGİ ARAÇLARA SAHİP OLMALI VE YÖNETMELİ?

- Muhasebe Sistemi ve Raporlama
- İç Kontrol Sistemi
- İç Denetim Mekanizması
- Finansal Planlama
- Risk Yönetimi

YENİ TTK UYARINDA İÇ KONTROL ve İÇ DENETİM MEKANİZMASI KURMAK ZORUNLU MU?

- Finans Yönetimi ve Finans Denetiminin önemi
- Her AŞ nin “finans”a ihtiyacı vardır ve finans da özel bilgi ve uzmanlık gerektirir
- İşletme iktisadının “İç Kontrol” kurallarının kanuna yansımaları
- Kurumsal Yönetim yaklaşımının kanuna yansımaları
- İç (Kontrol) Denetim düzeneği şemsiye kavram
 - ✓ Finans denetimi (md 375)
 - ✓ Finansal planlama (md 375)
 - ✓ Risk teşhisi & Risk yönetimi (md 378)

YENİ TTK UYARINDA İÇ KONTROL ve İÇ DENETİM MEKANİZMASI KURMAK ZORUNLU MU?

- Finans denetimi tüm sermaye şirketlerini kapsar. Hüküm geneldir.
- Şirketin büyüklüğü kurulacak düzenin niteliği ile hacmini etkileyebilir
- İhtiyaç olduğu halde mekanizmalar kurulmazsa Yönetim Kurulu sorumludur

YENİ MUHASEBE ve DENETİM SİSTEMİ

NEDEN “YENİ” MUHASEBE STANDARTLARI?

- Mevcut muhasebe sisteminin zaafıları
 - Mevcut Türk Ticaret Kanunu
 - Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
 - Tekdüzen Muhasebe Sistemi
 - Vergi Kanunları
- Hibrid yapı
- Genel kabul görmüş prensipler ile olan önemli farklılıklar
- Mevcut kanuna göre raporlama yükümlülükleri neler?

YENİ TTK NE GETİRİYOR?

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI

=

ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI

DÜRÜST RESİM İLKESİ

TMS'YE DÖNÜŞÜM NASIL BİR SÜREÇ?

- Sadece rakamlar mı değişiyor?
- Sadece bir muhasebe uyum konusu mu?

Sorulması gereken sorular:

- İşletmede dönüşümden en fazla etkilenecek bölümler nelerdir?
- İşletmenin performansı nasıl etkilenecek ve bu işletme içinde ve dışında nasıl komünike edilecek?
- Başarılı bir dönüşüm için hangi kaynaklara ihtiyaç var?
- TMS'ye dönüşüm nasıl yönetilmeli?
- TMS'ye geçisin potansiyel faydaları nelerdir?

YENİ DENETİM DÜZENİ

- Murakıplık tarihe karışıyor
- Yerini “Bağımsız Denetim” alıyor

Yeni denetim düzeni:

- Uzman, mesleki yönden yeterli, teknik donanımlı, hukuki anlamda özenli ve sorumluluğun bilincinde olan
- Bağımsız bir denetçi tarafından standartlara göre yapılan (Uluslararası Denetim Standartları - UDS)
- Mesleki etiğine bağlı olarak gerçekleştirilen
- Mesleğin gereği olan şüphecilikle yapılan
- Şeffaf

YENİ DENETİM DÜZENİ

- Yönetim Kurulu ve Denetçinin sorumlulukları
- Denetçi atanmaz ise ne olur?
- Denetim raporunun önemi
- Görüş bildirmeme veya olumsuz görüş bildirmenin sonuçları
- Mali tablolar denetlenmez ise ne olur?

PAY SAHİPLERİNİN ve YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN ŞİRKETE BORÇLANMA YASAĞI

PAY SAHİPLERİNİN ŞİRKETE BORÇLANMA YASAĞI – Madde 358

- Paysahiplerinin (veya hissedarlar, ortaklar, patronlar) şirkete borçlanması yasaklanıyor !
- İstisnalar:
 - ✓ İştirak taahhüdünden doğan borçlar
 - ✓ Şirketin işletme konusu ve pay sahibinin işletmesi gereği olarak yapılmış bulunan işlemler (ki bu işlemlerin emsalleriyle aynı veya benzer şartlara tâbi olması gerekiyor)
- Neden patron kendi şirketine borçlanamayacak?

YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN İŞLEM YAPMA VE ŞİRKETE BORÇLANMA YASAĞI – Madde 395

- Yönetim kurulu üyesi, genel kuruldan izin almadan, şirketle kendisi veya başkası adına herhangi bir işlem yapamaz; aksi hâlde, şirket yapılan işlemin batıl olduğunu ileri sürebilir.
- Yönetim kurulu üyesi, onun yakınları, kendisinin ve söz konusu yakınlarının ortağı oldukları şahıs şirketleri ve en az yüzde yirmisine katıldıkları sermaye şirketleri, şirkete nakit veya ayın borçlanamazlar. Bu kişiler için şirket kefalet, garanti ve teminat veremez, sorumluluk yüklenemez, bunların borçlarını devralamaz. Aksi hâlde, şirkete borçlanılan tutar için şirket alacaklıları bu kişileri, şirketin yükümlendirildiği tutarda şirket borçları için doğrudan takip edebilirler.

ŞİRKETLER TOPLULUĞU

ŞİRKETLER TOPLULUĞU

- Hakim şirket / bağlı şirket kavramları
- Daha şeffaf ve hesapverebilir bir yapı
- Şirket alım satımları açıklanacak
- Bağlı ve hâkim şirketlerin raporları
- Hakim şirket işlemlere ilişkin detaylı bir rapor hazırlayacak (ilk üç ay içinde)
- YK üyeleri YK başkanından bağlı şirkete ilişkin detaylı rapor isteyebilecek
- Her pay sahibi Genel Kurulda bağlı ortaklıklar ile ilgili detaylı bilgi isteyebilecek.
- TMS kapsamında Konsolidasyon

BİLGİLERİN İNTERNET ÜZERİNDEN YAYINLANMASI

YENİ TTK UYARINCA İNTERNET SAYFASI

- Şeffaflığın gereği
- Bilgi toplumu
- Gizli bilginin açıklanmaması hususu !
- Hapis ve adli para cezası

CEZALAR

SUÇLAR VE CEZALAR

- Toplam 19 suça hapis cezası var
- 7 si doğrudan hapis cezası
 - ✓ Denetçiye defterleri vermeme
 - ✓ Tescil ve kayıt için bilerek gerçeğe aykırı beyanda bulunma
 - ✓ Haksız rekabet fiili
 - ✓ Belge ve beyanların kanuna aykırı olması (sermaye arttırımı, birleşme bölünme)
 - ✓ Şirket değerlemesinde usûlsüzlük
 - ✓ Halktan para toplanması
 - ✓ İnternet sitesinin oluşturulmaması
- 5 i hali hazırda TTK da mevcut
- 2 si yeni : Denetçilere defterleri vermeme ve internet sitesi açmama

“Ekonomik suça hapis cezası yok. Hapis cezaları hile ve sahtekarlıkla alakalı yüz kızartıcı suçlar için” Prof. Dr. Ünal Tekinalp

ÖNEMLİ TARİHLER

- Yürürlük tarihi - 1 Temmuz 2012
- Esas sözleşmenin uyumu – 14 Ağustos 2012
- UFRS ve Denetim - 1 Ocak 2013
- Internet – 30 Eylül 2012

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN...

www.yenittk.com

TEŞEKKÜRLER...

